

**ОПШТИ УСЛОВИ И ПРЕТХОДНИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА ПЛАТЕЖНИ
УСЛУГИ ЗА ПРАВНИ ЛИЦА ВО ХАЛКБАНКА.А.Д.СКОПЈЕ**

Скопје, 18.12.2024

I Вовед - Општи одредби

Со овие Општи услови и претходни информации за обезбедување и користење на платежни услуги за правни лица во Халкбанка А.Д.Скопје (во понатамошниот текст Банка) се дефинираат начинот на работење со платежни сметки, и условите за вршење на платежни трансакции, како и правата и обврските на Банката, и правата и обврските на сопственикот на платежна сметка / корисник на платежни услуги (правно лице)

Општи услови и претходни информации за обезбедување и користење на платежни услуги за правни лица во Банка (во понатамошниот текст Општи услови) се применуваат за

отворање, водење и затворање на платежни сметки, платежни картички,

условите и начинот на извршување, рокот и евиденција на платежни трансакции,

формирање и располагање со парични средства,

известување на потрошувачот за промена и состојба на платежната сметка,

курсна листа која се користи за пресметка на валути,

пресметка на камата,

пресметка и наплата на надоместоци за услуги на Банката,

одговорност и заштитни мерки во врска со извршување на трансакции,

издавање и користење на платни инструменти,

обемот на информации кои се доставуваат на потрошувачот,

начин и средства за комуникација,

начин на остварување на заштита на права и интересите на корисникот,

услови за измени и дополнителни, односно прекин на договорниот однос

како и други прашања поврзани со извршување на платежни услуги.

Одредбите на овие општи услови се однесуваат на денарски платежни сметки и други денарски и девизни платежни сметки на корисници резиденти и нерезиденти и обезбедување на платежни услуги за домашни платежни услуги кои се извршуваат во денари и странска валута, како и меѓународни платежни трансакции без разлика на валутата на плаќање.

Банка– давател на платежни услуги

Назив– **Халк Банка А.Д. Скопје**

Адреса– Св. Кирил и Методиј бр.54, Центар - Скопје

Матичен број- 4627148

Шифра на дејност- 64.19

Даночен број- 4030993162028

СВИФТ- EXPCMK22

Е-маил- halkbank@halkbank.mk

Интернет страна- www.halkbank.mk

Податок за јавниот регистар- Централен Регистар на Република Северна Македонија со Седиште на бул. Кузман Јосифоски Питу бр.1, 1000 Скопје

Орган надлежен за надзор– Народна Банка на Република Северна Македонија

Списокот на филијали и банкомати на Банката со адреси за комуникација се достапни на интернет страната на банката

Во контекстот на одредбите, правното лице се дефинира како корисник,

II Поимник

Поедини поими во смисла на Законот за платежни услуги и платни системи и овие Општи услови го имаат следното значење

„Автентикација“ е постапка која му овозможува на давателот на платежни услуги да го потврди идентитетот на корисникот на платежни услуги или валидното користење на одреден платен инструмент, вклучувајќи ја и употребата на неговите кориснички сигурносни обележја;

„Активности за процесирање“ е извршување на услуги за процесирање на платежни трансакции преку потребните дејствија за постапување со платниот налог помеѓу давателот на платежните услуги што врши прифаќање на платежни трансакции и давателот на платежните услуги што го издал платниот инструмент заснован на картичка;

„Банкомат“ е електромеханички уред којшто им овозможува на овластените корисници да повлечат готовина од сметки и/или им обезбедува пристап кон други услуги

„Блокирана платежна сметка“ е платежна сметка на корисник на платежни услуги за која има евидентирано нереализиран платен налог за присилна наплата или има ист единствен даночен број, односно матичен број на граѓанинот за физички лица со сметка за која има евидентирано нереализиран платен налог за присилна наплата

„Водечки број“ е единствен идентификациски број на давател на платежни услуги којшто му го доделува Народната банка на Република Северна Македонија за конструкција на единствената идентификациска ознака на платежните сметки на своите корисници на платежни услуги при порамнување на платежни трансакции во платен систем управуван од Народната банка на Република Северна Македонија

„Давател на платежни услуги којшто ја одржува платежната сметка“ е давател на платежни услуги којшто ја отвора и ја одржува платежната сметка на плаќачот;

„Давател на платежни услуги што го врши пренесувањето на платежната сметка“ е давател на платежни услуги од кој се пренесуваат информациите потребни за спроведувањето на услугата за преносливост;

„Давател на платежни услуги што го прима пренесувањето на платежната сметка“ е давател на платежни услуги кон кој се пренесуваат информациите потребни за спроведувањето на услугата за преносливост;

„Давател на услуги за давање информации за платежни сметки“ е давател на платежни услуги кој врши услуги за давање информации за платежни сметки;

„Давател на услуги за иницирање плаќања“ е давател на платежни услуги кој врши услуги за иницирање плаќања;

„Датум на валута“ е референтно време кое давателот на платежни услуги го користи за пресметување на камата на задолжените или одобрените парични средства на платежната сметка

„Директно задолжување“ е платежна услуга со која се задолжува платежната сметка на плаќачот, при што платежната трансакција ја иницира примачот врз основа на изразена согласност од плаќачот;

„Деловна платежна картичка“ е кој било платен инструмент заснован на картичка што е издаден на правни лица или субјекти од јавниот сектор или на самостоен вршител на дејност, којшто е ограничен на употреба само за покривање на деловните трошоци, при што за плаќањата извршени со негова употреба се задолжува сметката на правното лице или субјектот од јавниот сектор или на самостоен вршител на дејност на кој е издадена ваквата платежна картичка;

„Доверливост“ е својство на услугите поврзани со плаќањата или на корисничките сигурносни обележја што овозможува информациите да не бидат расположливи или да не се откријат на неовластени физички лица, правни лица или процеси;

„Дозволено пречекорување“ е склучен договор за кредит согласно со кој давателот на платежни услуги му става на корисникот на платежни услуги на располагање износ на парични средства што го надминува тековното салдо на парични средства на платежната сметка;

„Документ за присилна наплата“ е налог за извршување од извршител или друг документ за извршување донесен од надлежен орган согласно со закон, а кои се издадени/донесени врз основа на извршна исправа која е дефинирана во Законот за извршување;

„Единствен даночен број“ е дефиниран согласно со Законот за даночна постапка;

„Единствена идентификациска ознака“ е комбинација на букви, бројки или симболи која давателот на платежни услуги му ја одредува на корисник на платежни услуги и која при извршување на платежна трансакција задолжително се наведува заради негова недвосмислена идентификација или на неговата платежна сметка од страна на друг корисник на платежни услуги;

„Единствен регистар на сметки“ е национален, централизиран и електронски систем на информации и податоци за денарските и девизните платежни, депозитни или други сметки, вклучувајќи ги и платните инструменти поврзани со нив, за издадените сефови, како и за идентитетот на сопствениците на сметките и сефовите, на вистинските сопственици, на законските застапници и/или лицата што се овластени за работење со истите;

„Електронска пошта“ е секоја електронска порака која содржи информации во форма на текст, глас, видео, звук или слика, што е пратена преку електронска комуникациска мрежа и којашто може да биде зачувана во мрежата или на поврзани компјутерски уреди или да се зачува на терминалната опрема на примачот на пораката;

„Електронска платежна трансакција“ е платежна трансакција иницирана и извршена онлајн и не вклучува платежни трансакции дадени во хартиена форма или инструкции дадени по пошта или телефон;

„Заменски надоместок“ (анг. interchange fee) е надоместок којшто, непосредно или посредно, преку трета страна, се пресметува и плаќа за секоја платежна трансакција заснована на картичка од давателот на платежни услуги што врши прифаќање на платежни трансакции во корист на давателот на платежни услуги што го издал платниот инструмент заснован на картичка. Овој надоместок ја вклучува и нето компензацијата или друга слична договорена форма на награда

„Картична платежна шема“ (анг. payment card scheme) е единствен збир на правила, практики, стандарди и/или упатства за извршување на платежни трансакции засновани на картичка, договорени меѓу давателите на платежните услуги, а коишто се одвоени од каква било инфраструктура или платен систем што би ја поддржувале нејзината работа и коишто вклучуваат определен орган на одлучување, организација или субјект, што ја носат одговорноста за функционирањето на шемата.

„Корисник на платежни услуги“ е физичко или правно лице кое користи платежна услуга во својство на плаќач или примач или во двете својства

„Корисник на платежни услуги – должник“ е физичко или правно лице кое е наведено како должник во платниот налог за присилна наплата

„Кредитен трансфер“ е платежна услуга со која плаќачот дава инструкции на давателот на платежни услуги којшто ја одржува неговата платежна сметка за извршување на платежна трансакција или серија на платежни трансакции со која се одобрува платежната сметка на примачот

Матичен број на граѓанинот“ е дефиниран согласно со Законот за матичен број;

„Матична држава – членка“ е држава - членка во која се наоѓа регистрираното седиште на давателот на платежни услуги, а доколку давателот на платежни услуги нема регистрирано седиште согласно со своето национално законодавство, тогаш тоа е државачленка во која е неговата централна управа

„Надоместок“ е сите трошоци и казни, доколку се предвидени, што потрошувачот ги платил или треба да ги плати на давателот на платежните услуги, за или во врска со услугите поврзани со платежната сметка;

„Неактивна сметка“ е: 1) платежна сметка на потрошувач кај давател на платежни услуги на која непрекинато во период од најмалку 24 месеци не се извршени одливни платежни трансакции авторизирани од потрошувачот или приливни платежни трансакции, со исклучок на пресметката и плаќање/наплата на камата, и/или кои било други платежни трансакции коишто се извршени во корист на давателот на платежни услуги или во врска со која давателот на платежни услуги немал со потрошувачот или лицата што се овластени за работење со платежната сметка или неговиот законски застапник документирана писмена, електронска и/или снимена телефонска комуникација или 2) депозитна сметка во врска со која давателот на платежните услуги немал со потрошувачот или лицата што се овластени за работење со сметката или неговиот законски застапник документирана писмена, електронска и/или снимена телефонска комуникација, во непрекинат период од најмалку десет години

„Одржување на платежна сметка“ е услуга на давателот на платежните услуги за водење платежна сметка која нема статус на неактивна платежна сметка, како би можела истата да се користи од страна на корисникот на платежни услуги за целите на извршување на платежни трансакции

„Онлајн“ (анг. online) е можност за поврзување преку јавно достапна комуникациска мрежа, како што е интернет, со цел користење на одредена услуга

„Оператор на платен систем“ е правно лице кое е правно одговорно за управувањето и работењето на платниот систем, кое може да дејствува и како агент за порамнување, централна договорна страна или клириншка кука;

„Парична дознака“ е платежна услуга при која се примаат парични средства од плаќач, со цел соодветниот износ на парични средства да се пренесе на примачот или на друг давател на платежни услуги кој дејствува во име и за сметка на примачот и/или при која паричните средства се примаат во име и за сметка на примачот и му се ставаат на негово располагање, без да се отвори платежна сметка во име на плаќачот или примачот;

„Парични средства“ се готовина (книжни и ковани пари), електронски пари или други парични побарувања од давателот на платежни услуги (средства на сметки);

„Пасивна каматна стапка“ е стапката по која се пресметува и плаќа камата на паричните средства што корисникот на платежни услуги ги чува на неговата платежна сметка

„Платежна картичка“ е вид на платен инструмент кој му овозможува на плаќачот да иницира трансакција со дебитна или кредитна картичка и којшто може да се користи од имателот за плаќање на стоки и услуги и/или за повлекување и/или внесување готовина;

„Платежна сметка“ е сметката којашто ја одржува давател на платежни услуги на име на еден или повеќе корисници на платежни услуги и којашто се користи за извршување на платежни трансакции;

„Платежна сметка со редовни месечни примања“ е платежна сметка на која се пренесуваат парични средства за кои согласно со Законот за данокот на личен доход е уредено оданочување и плаќање данок на личен доход и за која платежна сметка Управата за јавни приходи на Република Северна Македонија или Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија имаат информации во своите системи;

„Платежна трансакција“ е внесување, повлекување или пренос на парични средства иницирани од плаќачот или во име на плаќачот или од примачот, независно од обврските кои произлегуваат од односот помеѓу плаќачот и примачот;

„Платежна трансакција со дебитна картичка“ е платежна трансакција заснована на картичка, вклучително и платежна трансакција со платежна картичка со претплата, којашто не претставува платежна трансакција заснована на кредитна картичка, при што за износот на секоја платежна трансакција направена со употреба на дебитната картичка, веднаш или на крајот на однапред дефиниран период се намалува состојбата на расположливите парични средства на платежната сметка на корисникот на платежни услуги;

„Платежна трансакција со кредитна картичка“ е платежна трансакција заснована на картичка, каде што износот на трансакцијата, делумно или целосно, се задолжува од плаќачот, на однапред договорен датум во месецот, врз основа на посебен договор за расположлив кредит склучен меѓу давателот на платежни услуги и корисникот на платежни услуги со кој се утврдува дали, со која стапка и на кој начин ќе се пресметува и наплатува камата за позајмениот износ;

„Платен инструмент“ е персонализиран уред(и) и/или збир на постапки договорени помеѓу корисникот на платежни услуги и давателот на платежни услуги и кои се користат за иницирање платен налог;

„Платен инструмент заснован на картичка“ е секој платен инструмент, вклучително картичка, мобилен телефон, компјутер или каков било друг технолошки уред што содржи соодветна платежна апликација коишто на плаќачот му овозможуваат иницирање платежна трансакција заснована на картичка, а која не е кредитен трансфер или директно задолжување

„Платен налог“ е секоја инструкција од плаќач или примач до својот давател на платежни услуги со која се бара извршување на платежна трансакција;

„Платен налог за присилна наплата“ е платен налог од извршител или надлежен орган согласно со закон до давател на платежни услуги со кој се бара извршување на платежна трансакција врз основа на документ за присилна наплата;

„Платен систем“ е систем за пренос на парични средства заснован на формални и стандардизирани договори и заеднички правила за обработка, клиринг и/или порамнување на налози за пренос помеѓу учесниците во системот;

„Плаќање со пресметка“ е меѓусебно намирување на паричните обврски и побарувања помеѓу учесниците во платниот промет со компензација, асигнација, цесија, преземање на долг и други облици на меѓусебно намирување на обврски и побарувања;

„Плаќач“ е физичко лице или правно лице кое има платежна сметка и се согласува за извршување на платен налог од таа сметка или во случај кога не постои платежна сметка, физичко лице или правно лице кое дава платен налог

„Порамнување“ (анг. settlement) е пренос на парични средства и/или на хартии од вредност на сметките за порамнување со цел исполнување на обврските меѓу учесниците во платните системи и/или во системите за порамнување на хартии од вредност;

„Прекугранична платежна трансакција или прекугранична платежна услуга“ е платежна трансакција или платежна услуга во чиешто извршување, односно давање, само еден од давателите на платежните услуги, независно дали е на плаќачот или на примачот, е основан и работи во Република Северна Македонија;

„Премолчено должничко салдо“ е премолчено прифаќање на пречекорување на тековното салдо на платежната сметка на корисникот на платежни услуги, пришто давателот на платежните услуги му става на располагање на корисникот на платежните услуги парични средства во износ што го надминува тековното салдо на сопствените парични средства на платежната сметка или ако е договорено дозволено пречекорување, го надминува и износот на дозволеното пречекорување;

„Примач“ е физичко или правно лице за кое се наменети паричните средства кои се предмет на платежната трансакција;

„Прифаќање на платежни трансакции“ е платежна услуга која ја дава давателот на платежни услуги врз основа на договор со примачот за прифаќање и обработка на платежни трансакции, што резултира со пренос на парични средства кон примачот

„Работен ден“ е ден на кој давателот на платежни услуги на плаќачот или давателот на платежни услуги на примачот вклучен во извршување на платежна трансакција е отворен за работа како би се овозможило извршување на платежната трансакција, односно период утврден со правилата за работа на платниот систем и системот за порамнување на хартии од вредност кој ги опфаќа сите настани за време на работниот циклус на овие системи, независно во кој период од денот и ноќта се случуваат порамнувањата

Расположивост е можност за достапност и непречено користење на услугите поврзани со плаќањата од страна на корисниците на платежни услуги

Расположиви парични средства за присилна наплата се сите парични средства на сметките на корисникот на платежни услуги – должник кај давателот на платежни услуги, освен паричните средства на сметките со посебна намена кои се издвоени согласно со закон или пропис донесен врз основа на закон и паричните средства одобрени врз основа на договор за дозволено пречекорување со давателот на платежни услуги

Референтен девизен курс е девизен курс кој се користи како основа за пресметување при купување или продавање на странски платежни средства и којшто го става на располагање давателот на платежните услуги или којшто потекнува од јавно достапен извор

Референтна каматна стапка е каматна стапка која се користи како основа за секое пресметување на камата и потекнува од јавно достапен извор и која може да биде проверена од двете договорни страни на договорот за платежни услуги

Траен медиум е секој инструмент кој му овозможува на корисникот на платежни услуги да ги зачува информациите кои се упатени лично до него на начин што овозможува да му бидат достапни во одреден временски период соодветен на целите на нивно користење и што дозволува непроменета репродукција на зачуваните информации

Траен налог е инструкција дадена од плаќачот на давателот на платежни услуги којшто ја одржува платежната сметка, за извршување на кредитни трансакции во редовни временски интервали или однапред утврдени датуми

Услуга за давање информации за платежните сметки е онлајн услуга за давање информации за една или повеќе платежни сметки на корисникот на платежните услуги што се одржуваат кај еден или повеќе даватели на платежни услуги

Услуга за иницирање плаќања е услуга за иницирање на платен налог на барање на корисник на платежните услуги од негова платежна сметка која ја одржува друг давател на платежни услуги

„Услуги поврзани со платежната сметка“ се сите услуги што се поврзани со отворањето, одржувањето и затворањето на платежната сметка, вклучително и платежни трансакции согласно важечката законска регулатива во РСМ, како и договореното дозволено пречекорување и премолченото должничко салдо

„Филијала“ е организациона единица на платежната институција, односно институцијата за електронски пари, без својство на правно лице и која непосредно ги извршува дел или сите платежни услуги кои се дел од работењето на платежната институција, односно институцијата за електронски пари, настапувајќи во правниот промет во нивно име и за нивна сметка

„Чувствителни податоци за плаќања“ се податоци, вклучително и кориснички сигурносни обележја, коишто можат да се употребат за извршување на измама, освен податоците за името на сопственикот, законскиот застапник и/или лицата што се овластени за работење со платежната сметка, како и бројот на платежната сметка при вршење на услугите за иницирање плаќање и услугите за давање информации за платежните сметки

„ФАТСА регулатива“ Foreign Account Tax Compliance Act - Закон за усогласување на даноците за странски сметки е даночно законодавство на САД со кое се регулира размената на информации со Служба за интерните приходи на САД (IRS -Internal Revenue Service) за сметките кои даночните обврзници на САД ги имаат во странските банки и финансиски институции;

„ББАН“ (анг.BBAN=Basic Bank Account Number) е идентификатор за бројот на платежна сметка, кој недвосмислено идентификува индивидуална платежна сметка со давателот на платежни услуги во Република Северна Македонија и која може да се користи само за национални платежни трансакции;

„ИБАН“ (анг.IBAN=International Bank Account Number) е идентификатор за бројот на меѓународна платежна сметка, кој недвосмислено идентификува индивидуална платежна сметка со давателот на платежни услуги во Република Северна Македонија чии елементи се специфицирани од Меѓународната организација за стандардизација (ISO);

„БИК“ (анг.BIC=Business Identifier Code) е деловна идентификациска ознака која недвосмислено го идентификува давателот на платежни услуги, чии елементи се специфицирани од ISO.

Картон на депонирани потписи на лица овластени за располагање на средствата на корисникот (во понатамошен нтекст КДП) означува образец на банката или други документи кои ги потпишува законскиот застапник или полномошник на корисникот со што дава овластување на одредни лица за располагање со средствата на платежната сметка на корисникот. КДП се заверува со печат. Потписите на документацијата за отворање и одржување на платежната сметка мораат да бидат меѓусебно соодветно потпишани

Законски застапник, во смисла на овие општи услови означува физичко лице или правно лице кое со закон кој го уредува правниот статус на правното лице и други облици на организирање како такво одредено за секој поединечен облик на друштвото, како и лица кои со акт или одлука на надлежниот орган на корисникот се овластени да го застапуваат корисникот и како такви се регистрирани во согласност со законот за регистрација.

Полномошник е лице кое од страна на законскиот застапник на корисникот е овластено со посебно полномошно, заверено од страна на надлежен орган или со друг акт / одлука на надлежниот орган на подносителот на барањето да превзема поединечни правни дејствија во врска со отворање на платежна сметка, како и за располагање и давање овластувања за располагање со средствата на платежната сметка на корисникот.

Овластено лице е лице кој е законски застапник или полномошник кој корисникот го овластил за располагање со средствата на платежната сметка на корисникот.

III Рамковен договор

Преддоговорна фаза

Со цел информирање и запознавање со условите за користење на платежни услуги, Банката пред склучување на рамковен договор за отворање, одржување и затворање на платежна сметка и други платежни услуги (во натамошниот текст рамковен договор) му става на располагање на корисникот информации кои се пропишани согласно Законот за платежни услуги и платни системи како задолжителни елементи на рамковниот договор.

Наведените информации Банката му ги става на располагање на корисникот со објавување на овие Општи услови и останати документи кои се составен дел на рамковниот договор (предлог рамковен договор).

Општите услови и останатите документи имаат својство на предлог за склучување на рамковен договор корисникот може да ги прифати со доставување на барање за отворање на платежна сметка во кое писмено изјавува дека е запознаен со сите релевантни услови и документи.

На барање на корисникот Општите услови и останатите документи во ПДФ формат, ќе му се доставува на е-маил или лично во работните простории на банката, односно филијалите на Банката.

Истовремено на барање на корисникот, со предлог рамковниот договор, Банката на корисникот, без надомест ќе му достави и Преглед на услуги и надоместоци поврзани со платежната сметка, на хартија или на друг траен медиум на начин кој обезбедува доказ за извршеното доставување.

Информирањето на корисникот на платежни услуги пред склучување на договор на далечина се врши во согласност со одредбите од Законот за платежни услуги и платни системи.

Банката е должна на корисникот во соодветен рок, пред склучување на договор на далечина, да му ги достави пропишаните информации кои се јасни, лесно разбирливи и соодветни на употребеното средство за комуникација во далечина, со јасно истакнување на нивните деловни цели. Информациите се доставуваат во пишана форма, на хартија или друг траен медиум кој на корисникот му е на располагање.

Ако рамковниот договор е склучен по барање на корисникот на платежни услуги со користење на средства за комуникација на далечина, а кои не му овозможуваат на давателот на платежните услуги да ги исполни обврските, давателот на платежни услуги е должен да ги исполни обврските веднаш по склучувањето на рамковниот договор.

Склучување на рамковен договор

Корисник кој е запознаен и ги прифаќа понудените услови, поднесува барање за отворање на платежна сметка на хартија на соодветен образец

Рамковниот договор се смета за склучен кога Банката и корисникот потпишуваат договор за отворање, одржување и затворање на платежна сметка и други платежни услуги за правно лице резидент/нерезидент.

Рамковниот договор го сочинуваат овие општи услови, извод од тарифата на надоместоци кои се применуваат во работењето на Банката со потрошувачи (во понатамошниот текст: Тарифа на надоместоци), извод од преглед на каматни стапки на Банката, термински план на Банката за прием и извршување на платежни трансакции (во натамошниот текст: термински план), договор за отворање, одржување и затворање на платежна сметка и други платежни услуги, како и секој дополнително склучен договор за отворање, одржување и водење на платежна сметка и/или користење на платни инструменти.

Во зависност од платежните услуги кои се предмет на договарање или за секоја следна платежна сметка, корисникот склучува договор за користење на соодветна платежна услуга како дел на рамковниот договор за отворање, водење и затворање на платежна сметка користење на платежни услуги

Рамковниот договор се склучува на македонски јазик на неодредено време.

Со рамковен договор се уредува и извршување на идни поединечни платежни трансакции.

Со потпишување на договор за отворање, одржување и затворање на платежна сметка и други платежни услуги и/или договор за издавање и користење на платни инструменти, корисникот потврдува дека добил еден примерок на рамковниот договор, како и дека во преддоговорната фаза му е доставен предлог рамковен договор, како и сите придружни документи

Корисникот, во период на времетраење на договорниот однос има право да побара да му се достави копија од рамковниот договор и сите придружни документи, односно информации кои му се доставени во преддоговорната фаза и тоа на хартија или друг траен медиум.

Општите услови, тарифата на надоместоци, преглед на каматни стапки, термински план, му се достапни и Банката му ги става на располагање на корисникот на шалтерите во филијалите и работните простории на банката и на интернет страна на Банката.

Платежни услуги предмет на рамковниот договор се:

1) услуги кои овозможуваат внесување готовина на платежна сметка, како и сите активности поврзани со отворање, одржување и затворање на таа сметка;

ФК 7.5.1.1.201

Верзија 1.1

Објавено 18.12.2024 година

Примена 28.02.2025 година

2) услуги кои овозможуваат повлекување готовина од платежна сметка, како и сите активности поврзани со отворање, одржување и затворање на таа сметка;

3) извршување на платежни трансакции, вклучувајќи пренос на парични средства на платежна сметка кај давателот на платежни услуги на корисникот на платежни услуги или кај друг давател на платежни услуги:

- извршување на директни задолжувања, вклучувајќи еднократни директни задолжувања; (рок на усогласување согласно законската регулатива до 31.12.2023 година)
- извршување на платежни трансакции со платежни картички или слични телекомуникациски, дигитални или информатички уреди;
- извршување на кредитни трансфери, вклучувајќи трајни налози.

4) извршување на платежни трансакции кај коишто паричните средства се обезбедени со кредитна линија за корисникот на платежни услуги:

- извршување на директни задолжувања, вклучувајќи еднократни директни задолжувања;
- извршување на платежни трансакции со платежни картички или слични телекомуникациски, дигитални или информатички уреди и
- извршување на кредитни трансфери, вклучувајќи трајни налози.

5) издавање платни инструменти и/или прифаќање платежни трансакции;

6) парични дознаки;

7) услуги за иницирање на плаќања и

8) услуги за давање информации за платежните сметки.

IV Платежна сметка

Отворање на платежна сметка

Банката му отвора на корисникот платежна сметка, врз основа на барање и склучен Рамковен договор за отворање, одржување и затворање на платежна сметка и други платежни услуги за правно лице резидент/нерезидент (во натамошниот текст договор).

Барањето за отворање на платежна сметка и образацот КДП или други документи со кои на одредено лице му се дава овластување за располагање со средствата на платежната сметка можат да ги потпишат

- Законскиот застапник на подносителот на барањето
- Друго лице кое со соодветен акт или одлука на надлежниот орган на подносителот е овластено за давање полномошно за располагање со средствата на платежната сметка

Платежна сметка се користи за извршување на платежни трансакции во домашна и странски валути со издавање на платни налози во хартиена форма или со употреба на платежни инструменти како и за други намени во врска со услугите кои Банката му ги дава на корисникот на основа на посебен договор (на пр. Кредити)

Корисникот во банката може да отвори повеќе платежни сметки.

Секоја платежна сметка има свој број кој како единствена идентификациона ознака се користи во процесот на издавање на платни налози, заради недвосмислена идентификација на корисникот, односно платежната сметка. Бројот на платежната сметка се утврдува со договор

По приемот на барањето за отворање на платежна сметка банката задолжително го идентификува и потврдува идентитетот на барателот, како и на лицето кое дејствува во негово име и за негова сметка, и го идентификува вистинскиот сопственик, во согласност со важечката регулатива за спречување на перење пари и финансирање тероризам како и интерните акти на банката.

Банката на корисникот му отвора и платежна сметка врз основа на закон или подзаконски акти на чии одредби се повикува корисникот во барањето за отворање на платежна сметка, односно запишува основ за отворање на платежна сметка или доставува извод од пропис и/или акт во кој е утврден основот за отворање на таква платежна сметка, како и намената за користење на средствата на платежната сметка

Банката ги отвора следните видови на платежни сметки:

- Денарска платежна сметка на правно лице која се користи за извршување на трансакции во домашна валута,
- Девизна платежна сметка, на правно лице на која се водат девизни средства и која се користи за извршување на прекугранични платежни трансакции.

Корисникот, резидент или нерезидент правно лице, се обврзува да ја достави побараната документација, податоци и информации од страна на Банката за правното лице, ополномоштувачот и вистинскиот сопственик за целите на редовно ажурирање.

Резидент и нерезидент има право во една банка да отвори повеќе девизни сметки, како платежна сметка, преку која ќе се вршат платежни трансакции со нерезиденти и резиденти, пренос на средства од/на девизен депозит, како и уплати и исплати во ефективни странски пари, врз основа на поднесено барање. Пред отворање на девизна платежна сметка за резидент правно лице, задолжително треба да се отвори денарска платежна сметка.

Доколку банката отвори повеќе девизни платежни сметки на резидентот, во тој случај банката ќе склучува посебни договори за секоја сметка.

Банката ги објавува на својата WEB страна видот и висината на трошоците, надоместоците и провизиите поврзани со работењето на сметката, како и известувањето во случај на нивната промена.

Банката на корисникот му издава идентификационен документ за отворање на платежна сметка, кој во зависност од видот и намената на платежната сметка која се отвора може да биде:

- Картичка со која корисникот се идентификува и потврдува право на располагање со средствата на денарската и/или девизна платежна сметка.

Сите документите за лична идентификација треба да овозможат да се утврди:

- име и презиме;
- место и дата на раѓање;
- место и адреса на живеалиште или престојувалиште;
- единствен матичен број или број за идентификација;
- број на лична карта/пасош;
- орган што ја издал и датум на важење

Отворање на денарска и девизна платежна сметка на резидент правно лице

За отворање на денарска и девизна платежна сметка на резидент правно лице, корисникот со Барањето за отворање на платежна сметка за правно лице ги доставува следните документи:

- Решение за упис или тековна состојба од трговскиот регистар, не постара од 3 месеци, односно во регистарот на надлежен орган на Република Северна Македонија, ако уписот во регистарот е пропишан со закон / Акт од надлежен орган за основање, ако учесникот не е запишан во регистар / Извод од закон, ако учесникот е основан согласно закон / Решение од надлежниот суд за отворање стечајна постапка или известување од Централниот регистар на Република Северна Македонија до банките за отворање стечајна постапка;
- ЗП образец заверен на нотар за лицата овластени за застапување на фирмата;
- Доказ дека сметката е пренесена од Управата за јавни приходи при Министерството за финансии;
- Документ за лична идентификација на лицата овластени за застапување на фирмата;
- Документ за лична идентификација на лицата овластени за располагање со средствата од трансакциската сметката;
- Документ за лична идентификација на крајните сопственици
- Тековна состојба за вистински сопственик.
- и друга документација на барање на Банката

Документацијата потребна за отворање на платежна сметка корисникот ја доставува во оригинал, фотокопија заверена од нотар или електронски, потпишана со квалификуван сертификат согласно со закон.

Доколку презентираната документација е во електронски облик задолжително се задржува електронска копија од неа.

Задолжителни формулари кои ги издава банката, а ги пополнува учесникот во платниот промет, а се ставаат на располагање во филијалите на банката или на веб страната на банката се:

- Барање за отворање на платежна сметка на правно лице;
- Рамковен договор за отворање, одржување и затворање на платежна сметка и други платежни услуги за правно лице резидент/нерезидент;
- Пријава на овластени лица за располагање со средствата на денарска и девизна платежна сметка на правно лице;
- Пријава на овластени лица за достава на налози за плаќање;

- Барање за пренос на оснивачки влог;
- Апликација за идентификација - ажурирање на клиент (правно лице);
- Апликација за идентификација - ажурирање на клиент (физичко лице);
- Изјава за поврзани лица – правни лица;
- Прилог 1 Прашалник за идентификација на US индиција – физичко лице;
- Прилог 2 Прашалник за идентификација на US индиција – правни лица;
- Прилог 3 Шифри на дејности;
- Прилог 4 Дополнителна изјава за краен сопственик МК;
- Прилог 5 Изјава за согласност МК;
- Апликација за идентификација - ажурирање на клиент (физичко лице) е задолжителна за законски застапник (управителот) и лицата кои се овластени да располагаат со сметката на правното лице.

При утврдување на FATCA релевантни индиции Прилог 2 е задолжителен Прилог 1 е задолжителен за Управител, Потписник, Краен сопственик; Прилог 4 не е задолжителен доколку во Прилог 2 и/или Прилог 1 клиентот се изјаснил дека нема US индиција; Прилог 5 не е задолжителен доколку во Прилог 2 и/или Прилог 1 клиентот се изјаснил дека нема US индиција.

Доколку банката констатира дека документацијата е исправна и комплетна, сите потребни формулари се правилно пополнети, банката пристапува кон отварање на денарска и девизна платежна сметка во банкарската апликација. За отварање на денарските платежни сметки одбира ознака за редовно, доколку клиентот се одлучил за редовно пријавување или ознака за итно, ако клиентот се одлучил за овој начин на пријавување, при што задолжително се наплатува надомест согласно Тарифата за надоместоци. Итното пријавување подразбира сметката да биде активна за работа во тековниот работен ден, а најдоцна 1 час по активирањето, додека редовно подразбира сметката да биде активна наредниот работен ден.

Отворање на денарска и девизна платежна сметка на нерезидент правно лице

За отворање на денарска и девизна платежна сметка на нерезидент правно лице, корисникот со Барањето за отворање на платежна сметка за правно лице ги доставува и следните документи од кои што може да го утврди идентитетот на корисникот нерезидент-правно лице или вистинскиот сопственик, неговиот законски застапник и лицето овластено од него за работа со платежните сметките:

- Извод од трговски регистар или друг регистар каде што се води евиденција за правни лица во земјата каде што е регистриран субјектот, не постар од 3 (три) месеци, од кој може да се утврди датумот на неговото основање, назив, адреса, седиште, законскиот застапник, дејност која ја врши и сопственичката структура (податоци за сопствениците на правното лице, раководен орган и членови на органи на управување и податоци за идентитет на вистински сопственици) во оригинал или во фотокопија заверена од нотар од земјата на издавање на оригиналната документација, заедно со превод на македонски јазик од овластен преведувач;
- Важечки документ за лична идентификација за лицата овластени за отворање/работење со сметките, со писмено овластување потпишано од законскиот застапник (се однесува на нерезиденти и резиденти физички лица) заверено на Нотар од која се задржува фотокопија и документи кои го потврдуваат идентитетот и адресата на ополномоштувачот.

Во случај кога корисникот е лице кое не подлежи на судска регистрација или на регистрација од друг надлежен орган, утврдувањето на идентитетот се врши со оригинал или препис заверен кај нотар на документот за негово основање донесен од органот на управување или на документот за упис на името, називот, адресата и дејноста. Доколку од приложеното не може да се утврди дејноста, во тој случај, Банката треба да обезбеди дополнителни документи и тоа:

- Изјава за основна дејност дадена од управителот и заверена од овластено лице-нотар од земјата на субјектот;
- Изјава од Нотар дека во соодветната земја нема обврска при регистрација да се одреди дејноста.

За дипломатско претставништво на странска земја или претставништво на меѓународна организација, се приложува документ издаден од Министерството за надворешни работи на Република Северна Македонија или извод од Централен регистар на Република Северна Македонија, како и полномошно на одговорното лице на претставништвото.

Во случај кога Банката не воспоставува директен деловен однос со клиентот, туку со други лица во улога на посредници (ополномоштени лица, овластени застапници итн.) покрај нивниот идентитет, Банката го утврдува и идентитетот на вистинскиот корисник на правата кои произлегуваат од деловниот однос, со приложување на фотокопија од неговиот документ за лична идентификација заверена на нотар во земјата на субјектот и преведена на македонски јазик од овластен преведувач.

Задолжителни формулари кои ги издава банката, а ги пополнува клиентот:

- Барање за отворање на платежна сметка за правно лице,
- Потписен картон за девизна нерезидентна сметка, доколку клиентот достави Барање и за девизна сметка,
- Апликација за идентификација /ажурирање на клиент-правно лице,
- Апликација за идентификација /ажурирање на клиент-физичко лице,
- Изјава за поврзани лица-правни лица,
- Прилог 1 Прашалник за идентификација на US индиција-физичко лице,
- Прилог 2 Прашалник за идентификација на US индиција-правни лица.

Отворање на платежна сметка на нерезидент-правно лице се регулира со потпишување Рамковен договор за отворање, одржување и затворање на платежна сметка и други платежни услуги за правно лице резидент/нерезидент.

Доколку одбие да склучи договор, банката ќе му овозможи на лицето кое поднело барање за отворање на платежна сметка да ја превземе доставената документација доставена до Банката

Банката ќе одбие да воспостави деловна соработка, односно без согласност на корисникот да ја блокира можноста за користење на сите или одреден број на производи и услуги, вршење на трансакции /или ја раскине веќе воспоставена деловна соработка во случи утврдени со прописи и интерни акти со кои се уредува спречувањето перење пари и финансирање на тероризам, заради постапување по листите за санкции за лица, земји и активности, во склад со локалната и /или меѓународна регулатива, и доколку корисникот постапува спротивно на законите и други прописи.

Банката ќе одбие воспоставување на деловна соработка, односно да раскине веќе воспоставен деловен однос, доколку корисникот на барање на банката не ги достави бараните податоци и документација во склад со FATCA регулативата.

Одржување на платежна сметка

Банката ја одржува денарската платежна сметка во валута мкд, а девизната платежна сметка во странски валути. На една девизна платежна сметка може да се водат повеќе странски валути, а водењето на платежната сметка во поединечни странски валути се врши во склад со одредбите од договорот. Преглед на странски валути е достапен во филијалите на Банката и на интернет страната на банката.

Банката се обврзува преку платежната сметка, за корисникот да врши платежни услуги и платежни трансакции до износот на расположиви средства на платежната сметка, односно до износот на одобреното дозволено пречекорување на денарската платежна сметка, доколку истото е договорено со корисникот.

За водењето на денарските и девизните платежни сметки, банката врши наплата на месечен надоместок со задолжување на денарската платежна сметка на последниот ден во месецот, а во склад со Тарифата за надоместоци

Располагање со средства на платежна сметка

Корисникот располага со средствата на платежната сметка со издавање на платни налози за уплата, исплата или пренос, во хартиена форма, со презентирање на документ за лична идентификација и идентификационен документ за платежната сметка (картичка, книшка) или во електронска форма за користење на платни инструменти (плаќање и подигање на средства со користење на платежна картичка, електронски потпис, издавање платни налози со користење на електронски или мобилно банкарство)

Корисникот може да одреди едно или повеќе лица кои имаат овластување за располагање со средствата на платежната сметка и/или други овластувања во врска со вршење на платежни услуги од платежната сметка (во понатамошниот текс овластено лице). Овластувањето може да се даде непосредно во Банка со потпишување на соодветни обрасци или со доставување на овластување, заверено од страна на надлежни органи.

Корисникот е должен да го запознае овластеното лице со неговите права и обврски во врска со доделеното овластување за платежната сметка и да врши надзор на користењето на даденото овластување. Корисникот е одговорен доколку овластеното лице предизвика / направи штета на банката.

V Пакети (Сетови) платежни сметки

Корисникот може да се определи и за отворање и користење на денарска платежна сметка во рамки на пакет (сет) на производи и услуги кои вклучуваат платежни и финансиски услуги поврзани со платежна сметка и други услуги, во согласност со понуда од Банката.

Правата и обврските на Банката и корисникот во врска со користење на сет на услуги се утврдува со рамковен договор во кој составни делови се посебни договори во кои предмет на договарање се услугите од одбраниот сет на производи и услуги.

Во случај кога услугата за отворање и водење на платежна сметка се нуди во пакет со друг производ или услуга кои не се поврзани со таа платежна сметка, Банката е должна да го информира корисникот за можноста за отворање на платежна сметка одвоено од тие производи или услуги, како и да му даде одвоени информации во врска со трошоците и надоместоците поврзани со секој од другите производи или услуги понудени во тој пакет.

VI Платни инструменти

Банката на корисникот му дава услуги за издавање и прифаќање на платни инструменти кои корисникот може да ги употребува за издавање на платни налози.

Банката не може на корисникот да му издаде платен инструмент кој не е баран од страна на корисникот, освен ако веќе издадениот платен инструмент е потребно да се замени/ обнови.

Информации за понуда на платни инструменти се достапни на интернет страната на Банката и во работните простории во кои се даваат услуги, односно во филијалите на Банката.

Корисникот може да се одлучи за користење на еден или повеќе платни инструменти од понудата на Банката.

Банката го задржува правото за измена на видовите и карактеристиките на платните инструменти со цел за нивно унапредување.

Во случај на затворање на платежна сметка преку која се извршуваат платежни трансакции кои се иницирани со употреба на платни инструменти, се гаси и правото на користење на тој платен инструмент.

Во случај на неуредно работење и неизмирување на обврски, вклучувајќи ги и надоместоците и трошоците на платежната сметка, Банката може да го оневозможи понатамошното користење на платните инструменти. Доколку после измирување на обврските према Банката, корисникот сака да продолжи да ги користи платните инструменти, должен е да за тоа писмено ја извести Банката.

Банката може без согласност на корисникот, да оневозможи можноста за издавање и/или блокирање на користењето на сите или одредени платни инструменти во случаи утврдени со прописи и интерни акти со кои се уредува спречувањето перење пари и финансирање на тероризам, заради постапување по листите за санкции за лица, земји и активности, во склад со локалната и/или меѓународна регулатива, доколку корисникот постапува спротивно на законите и други прописи и интерни акти и доколку корисникот на барање на банката не ги достави бараните податоци и документација во склад со FATCA регулативата.

Електронско и мобилно банкарство

Електронско и мобилно банкарство претставува збир на електронски сервиси кои на корисникот му овозможуваат поднесување на барање и користење на услуги на банката по електронски пат, со користење на соодветен апликативен софтвер на компјутер или мобилен уред.

Овие платни инструменти му овозможуваат на корисникот извршување на домашни и меѓународни платежни трансакции по електронски пат, преглед на состојба и промени на платежната сметка, склучување на договор на далечина со користење на најмалку два елементи за потврдување на корисничкиот идентитет (автентикација) или со други средства за утврдување на идентитетот, во согласност со закон кај договарање на далечина и/или користење на услуги за информирање, како и поднесување на барање/активирање/гасење на други производи и услуги на Банката кои се достапни по пат на електронско и мобилно банкарство.

Корисник на платен инструмент електронско и мобилно банкарство може да биде само корисник кој во Банката има отворено денарска платежна сметка.

Услови за издавање и користење на платни инструменти кои се употребуваат за издавање на налог по пат на електронско и мобилно банкарство се уредени со правила за користење електронско и/или мобилно банкарство, кои се составен дел на договорот со кој се уредуваат правата и обврските на Банката и корисникот по основ издавање и користење на овие платни инструменти.

Корисникот може да побара издавање на платен инструмент електронски и/или мобилно банкарство во моментот на отворање и /или покасно во текот на водењето на платежната сметка.

Корисникот може да се одлучи за користење на еден или повеќе сервиси во рамките на електронското банкарство и / или мобилно банкарство, а банката во склад со овие општи услови дел **III-Рамковен договор-Преддоговорна фаза**, на барање на корисникот ќе му ја достави истата релевантна документација која на корисникот му ги дава сите неопходни информации за условите за издавање платен инструмент за кој се определил корисникот.

Склучениот договор за користење на електронско и /или мобилно банкарство, заедно со пропратните правила и документи претставува составен дел на рамковниот договор.

Банката го задржува правото да после претходно предупредување на корисникот , ја прекине и привремено блокира овозможување на услуга за електронско и/или мобилно банкарство, односно да еднострано го раскине договорот за користење на платни инструменти, доколку постои сомневање дека корисникот ги злоупотребува платните инструменти за вршење на платен промет за трети лица преку својата платежна сметка.

Банката може без согласност на корисникот, да го ускрати одобрувањето и/или блокира можноста за користење на сите или одредени услуги на електронско и/или мобилно банкарство во случаи утврдени со прописи и интерни акти со кои се уредува спречувањето перење пари и финансирање на тероризам, заради постапување по листите за санкции за лица, земји и активности, во склад со локалната и/или меѓународна регулатива, доколку корисникот постапува спротивно на законите и други прописи и интерни акти и доколку корисникот на барање на банката не ги достави бараните податоци и документација во склад FATCA регулативата

Други платни инструменти - Платежни картички

Банката на корисникот му овозможува услуга за издавање на бизнис платежна картичка. Условите за издавање и користење на овие платежни картички се уредени со Општи услови за издавање и користење на бизнис картички кои претставуваат составен дел на посебен договор со кој се уредуваат правата и обврските на банката и корисникот поврзани со овие платни инструменти.

Банката овозможува и услуги за прифаќање на платни инструменти на основа на кои на примачот на плаќањето му овозможува извршување на платежни трансакции кои ги иницира плаќачот , со употреба на одреден платен инструмент за инстант трансфери одобрени на продажното место на трговецот. Условите за давање на овие услуги за прифаќање на платни инструменти се уредува со посебен договор.

Банката , на корисникот му дава услуги за издавање и користење на бизнис платежни картички.

Банката на корисникот /трговецот му дава услуги за на платежни картички преку ПОС терминали/Електронска Трговија.

При склучувањето на рамковниот договор со давател на платежни услуги, врз основа на кој се издава платен инструмент заснован на картичка, клиентот може да побара два или повеќе различни платежни брендови на платни инструменти засновани на картичка. Информациите поврзани со карактеристиките, функционалностите, сигурносните карактеристики и трошоците поврзани расположливи платежни брендови се регулирани со релевантните Поединечни Општи услови и Тарифата кои се објавени на интернет страницата на Банката. Склучениот договор/и за издавање и користење на платежни картички претставува составен дел на рамковниот договор.

VII Извршување на платежни трансакции

Согласност за извршување на платежни трансакции

Основен услов за извршување на платежни трансакции е согласнот на корисникот.

Банката ќе ја изврши платежната трансакција доколку корисникот даде писмена согласност пред нејзиното извршување.

Во отсуство на писмена согласност за извршување на платежни трансакции, ќе се смета дека истата не е одобрена/ авторизирана и нема да биде извршена.

Се смета дека корисникот има дадено писмена согласност за извршување на платежни трансакции:

- За платен налог во хартиена форма која се поднесува во филијалата на Банката – ако е потпишан од страна на подносителот, односно за повеќекратни трансакции ако е потпишан образец за траен налог или овластувања за директно задолжување;
- За платен налог во електронски облик кој се поднесува по пат на електронско и/или мобилно банкарство– ако е извршен внес на корисничко име и лозинка, пин код и во зависност од примателот наведени во налогот, дополнителна верификација на платниот налог преку токен, смс, отп или друг договорен начин на давање согласност во согласност со договорот за користење на електронско и/или мобилно банкарство и читање на код со сметката/фактура или генерирана на продажното место на трговецот како и презентирање код на продажно место на трговецот со верификација на платниот налог со одбрана метода (пин на корисникот);
- За платен налог издаден со користење на платежна картичка на пос терминал, други продажни места и банкомати– ако е внесен пин на пос терминал/банкомат или потпишан слип односно со ставање на располагање на картичката, податоците и персонализирани сигурносни елементи на картичката он лине/интернет продажни места и еднократка ОТП лозинка- код за автентикација на трансакцијата кај интернет продажни места кои имаат поддржано 3Д автентикација, во зависност од видот на картичката и условите за користење кои се регулирани со договорот за издавање и користење на платежни картички.

Платежна трансакција за чие извршување е дадена писмена согласност на некој од начините погоре опишани, се смета за одобрена трансакција и се смета дека налогот за извршување на така авторизирана платежна трансакција даден од страна на корисникот.

Извршувањето на трансакција од платежна сметка на корисникот без негова согласност, т.е без платен налог може да се спроведе врз основа на налог примен од страна на суд, извршител и во други случаи согласно закон.

На товар на платежната сметка на корисникот, Банката ќе ги извршува и сите други плаќања кога на тоа има право врз основа на договорениот однос со корисникот (наплата на надоместок, камата и сл.) односно кога е тоа нејзина обврска во согласност со законски и други прописи.

Во случај на постоење на доспеани, неизмирени обврски за побарувања на банката по основ на кредити, конкретната платежна сметка и други доспеани побарувања, корисникот е согласен да Банката своите доспеани побарувања може да ги наплати од средства на друга платежна сметка /сметки, кои се водат во Банката без платен налог и ја овластува банката за давање на налог за плаќање од платежната сметка во корист на онаа сметка кај банката на која е евидентиран долг на корисникот.

Во случај на платежната сметка/сметки на корисникот да нема доволно средства во валутата на плаќање, корисникот е согласен да Банката изврши конверзија од останати валути на негова платежна сметка/сметки со примена на курс од курсната листа на банката која важи во моментот на извршување на трансакцијата. Банката за извршеното подмирување на долг ќе го извести корисникот преку изводот на платежната сметка.

Банката без согласност на корисникот, ќе ја блокира можноста за извршување на платежни трансакции во случаи утврдени со прописи и интерни акти со кои се уредува спречувањето перење пари и финансирање на тероризам, заради постапување по листите за санкции за лица, земји и активности, во склад со локалната и/или меѓународна регулатива, и доколку корисникот постапува спротивно на законите и други прописи интерните акти и доколку корисникот на барање на банката не ги достави бараните податоци и документација во склад со FATCA регулативата.

Прием и рок за извршување на платен налог

Банката ги прима платните налози непосредно од страна на корисникот како плаќач, односно посредно од страна на примачот по основ на овластување за директно задолжување, кое корисникот му го дал на доверителот, односно посредно од страна на провајдерот (давателот) на платежни услуги на примателот на плаќањето по основ на трансакција која корисникот ја иницирал со користење на платежни картички.

Време на прием на платниот налог е моментот кога во согласност со Терминскиот план на Банката, се смета дека банката го примила платниот налог.

Време на прием на платниот налог издаден преку електронско и/или мобилно банкарство е моментот кога е истиот евидентиран во информативниот систем на платниот промет на Банката, додека време на прием на платниот налог по пат на платежна картичка е времето кога Банката го примила платниот налог од провајдерот (давателот) на платежни услуги на примачот на плаќањето.

Платниот налог кој е примен до времето кое во Терминскиот план на Банката е означено како крајно време за прием на платни налози, Банката го извршува истиот ден. Платниот налог издаден по крајното време за прием на платни налози определен во Терминскиот план на Банката се смета за примен следниот работен ден, кога и ќе биде извршен.

Примените исправни платни налози, Банката ќе ги извршува во согласност со роковите од терминскиот план кој е составен дел на рамковниот договор, а достапен е на интернет страната на Банката и во филијалите на Банката.

Банката врши промени во терминскиот план, за што навремено го известува корисникот на начин утврден со овие Општи правила.

Платежната трансакција е извршена кога износот на платежната трансакција е одобрен на платежната сметка на примачот на плаќањето.

Во случај на девизни платежни трансакции, платежната трансакција е извршена кога износот на платежната трансакција е одобрен до првата банка која учествува во посредувањето, односно во извршувањето на платниот налог.

Услови за извршување на платниот налог

Платниот налог, треба да ја има содржината пропишана со прописите од областа на платниот промет во земјата и странство, и доколку е потребно и содржина предвидена во интерни обрасци на Банката.

Банката ќе го изврши платниот налог во согласност со единствената идентификациона ознака која корисникот ја навел во платниот налог, односно бројот на платежната сметка на примачот на плаќањето.

Банката го извршува платниот налог доколку е:

- Платен налог во хартиена форма, уредно пополнет (потполно читко, без исправени, прецртани и бришани податоци);
- Платен налог пополнет во електронска форма;
- Дадена согласност на корисникот плаќач, на некој од начините предвидени со дел **VII-Извршување на платежни трансакции-Согласност за извршување на платежни трансакции** од овие Општи услови;
- Платен налог издаден на соодветен образец во согласност со прописите со кои се уредени обликот, содржината и начинот на користење на обрасците— платни налози, односно со прописите со кои се уредува девизното работење за извршување на платежни трансакции во странска валута;
- На платен налог кој е наведен како платежна сметка на плаќач, корисникот обезбедил покритие за извршување на платниот налог во целост, до времето кое е пропишано во терминскиот план пропишано како крајно време за извршување на налогот;
- За вршење на прекугранична платежна трансакција, покрај покритието за извршување на платежната трансакција, корисникот обезбедил покритие и за надоместокот за услугата на банката по таа трансакција, освен ако со корисникот не е договорено поинаку;
- Приложена документација која е во согласност со законските прописи неопходни за извршување на платниот налог.

Банката го задржува правото од корисникот да побарува и внес на други податоци во платниот налог и доставување на дополнителна документација со платниот налог, доколку истите се неопходни за извршување на платниот налог врз основа на законски прописи.

Банката без согласност на корисникот нема да дозволи извршување на платен налог во случаи со прописи и интерни акти со кои се уредува спречувањето перење пари и финансирање на тероризам, заради постапување по листите за санкции за лица, земји и активности, во склад со локалната и/или меѓународна регулатива, доколку корисникот постапува спротивно на законите и други прописи и интерни акти и доколку корисникот на барање на Банката не ги достави бараните податоци и документација во склад со FATCA регулативата.

Корисникот одговара за исправноста и точноста на податоците наведени во платниот налог.

Банката во име и за сметка на корисникот ќе ги извршува плаќањата до износот на расположивите средства на платежната сметка, односно до износот на дозволеното пречекорување, доколку е истото договорено со корисникот.

Расположиви средства на платежна сметка се смета состојба на средства на сметка од претходниот ден, зголемено за дневните приливи и намалено за дневните одливи, до моментот на извршување на налогот.

Приливи на платежна сметка

Банката ќе ја одобри платежната сметка на корисникот веднаш откако е износот на трансакцијата одобрен на сметка на Банката и по приемот на сите информации неопходни за одобрување на платежната сметка на корисникот, како примач на плаќањето.

Веднаш по одобрувањето на платежната сметка на корисникот, Банката ќе му овозможи располагање со средствата, под услов да не постојат пречки за располагање со сметката (на пр. блокада на сметка, резервации заради доспеани, а неплатени побарувања на Банката или резервации врз основа на барање на надлежен орган).

Одобрување на платежната сметка на корисникот, односно ставање на располагање на примените средства, се извршува во согласност со терминскиот план, а ако паричните средства се одобрени на сметка на Банката на ден кој не е работен ден, се смета дека Банката ги примила паричните средства следниот работен ден.

Банката ја одобрува платежната сметка на корисникот во меѓународниот платен промет, со датумот на валута одобрена на налогот за плаќање, откако износот на трансакцијата е одобрена на сметка на Банката и по приемот на сите информации неопходни за одобрување на платежната сметка на корисникот, како примач на плаќањето.

Банката ја одобрува платежната сметка на корисникот во домашниот платен промет за износот кој го примила од давателот на платежни услуги на плаќачот или неговите посредници.

Банката ја одобрува платежната сметка на корисникот од меѓународниот платен промет за износот кој го примила од давателот на платежни услуги на плаќачот или неговите посредници и по одобрувањето, пресметува и наплаќа надоместок во согласност со тарифата на надоместоци на Банката, без посебна согласност на корисникот.

Банката без согласност на корисникот нема да дозволи одобрување на платежната сметка во случаи да не е во можност да ги изврши своите обврски утврдени со прописи и интерни акти со кои се уредува спречувањето перење пари и финансирање на тероризам, односно заради постапување по листата за санкции за лица, земји и активности, во склад со локалната и /или меѓународна регулатива, односно доколку корисникот постапува спротивно на законите и други прописи и доколку корисникот на барање на банката не ги достави бараните податоци и документација во склад со FATCA регулативата.

Датум на валута

Датумот на валута на одобрување на платежната сметка на примачот не смее да е подоцна од работниот ден на кој износот на платежната трансакција се одобрува на сметката на давателот на платежни услуги на примачот.

Давателот на платежни услуги на примачот (и во случај на платежни трансакции што се извршуваат од страна на еден ист давател на платежни услуги) е должен износот на платежната трансакција да го стави на располагање на примачот веднаш откако износот е одобрен на сметката на давателот на платежни услуги на примачот, во случаите кога давателот на платежни услуги на примачот:

- 1) не врши валутна конверзија или
- 2) врши валутната конверзија на паричен износ во евра или во други валути на земји од Европската економска област, во соодветна денарска противвредност.

Датумот на валута на задолжување на платежната сметка на плаќачот не смее да е пред датумот кога платежната сметка на плаќачот е задолжена за износот на платежната трансакција.

Кога корисникот извршува уплата на готовина на својата платежна сметка во филијалите на Банката, датумот на прием на готовината е датум на валута на одобрување на платежната сметка.

Корисникот има право да располага со готовината која ја уплатил на својата платежна сметка во согласност со дел **VII-Извршување на платежни трансакции-Приливи на платежна сметка** од овие Општи услови.

Одбивање за извршување на платниот налог

Банката ќе одбие да го изврши налогот за плаќање, ако не се исполнети сите услови за негово извршување, односно во случаи:

- Ако за извршување на примениот налог за плаќање, на платежната сметка нема покритие на денот на извршување на налогот, односно на денот договорен во рамките на динамиката за повеќекратни трансакции;
- Ако не е добиена писмена согласност на корисникот;
- Ако потписот на налогот за плаќање не е веродостоен (не соодветствува) на потписот кој корисникот го депонирал кај Банката;
- Ако налогот не е пополнет и издаден во согласност со прописите или содржи исправки или податоците на налогот не се правилни, читливи и потполни;
- Кога постојат законски пречки за извршување на налогот за плаќање (на пр. Налог од суд и сл.)
- Ако не е приложена документација неопходна за извршување на платниот налог.

Банката без согласност на корисникот нема да дозволи извршување на платен налог во случаи да не е во можност да ги изврши своите обврски утврдени со прописи и интерни акти со кои се уредува спречувањето перење пари и финансирање на тероризам, односно заради постапување по листата за санкции за лица, земји и активности, во склад со локалната и/или меѓународна регулатива, односно доколку корисникот постапува спротивно на законите и други прописи и доколку корисникот на барање на банката не ги достави бараните податоци и документација во склад со FATCA регулативата.

Во случај на одбивање на налогот од наведените причини, ќе се смета дека налогот не е ни примен.

По исклучок, доколку на сметката на корисникот, на денот утврден за извршување на траен налог за наплата на доспеани обврски по кредитни изложености кредити одобрени на корисникот од страна на банката нема доволно средства, налогот ќе се извршува се до реализација на истиот.

Платниот налог не се смета за одбиен, ако не е извршен заради постапка за спроведување на судска наредба или извршно решение.

Банката ќе го извести корисникот за одбивањето на налогот за плаќање и ако е возможно, за причините за одбивањето и постапката за исправка на грешки кои биле причина за одбивањето, освен во случаи доколку е забрането известувањето согласно прописи.

За одбивање на платен налог во хартиена форма, Банката ќе го извести корисникот без одлагање, по усмен пат, а најкасно во рок кој е утврден за извршување на налогот за плаќање и во согласност со терминскиот план. Доколку корисникот побара, Банката ќе му достави известување за причините за одбивање на налогот, во писмена форма.

Одбивање и известување на корисникот за одбивањето на налогот издаден по електронски пат, зависи од видот на платниот инструмент и се уредува со договорот за издавање и користење на истиот.

Повлекување на платниот налог

Корисникот може да го отповика платниот налог, најкасно до моментот на почеток на извршување на платниот налог. Корисникот поднесува барање за повлекување на платниот налог во пишана форма.

Корисникот може да го отповика платниот налог најдоцна до крајот на работниот ден кој претходи на датумот утврден за задолжување на сметката на корисникот односно до крајот на работниот ден кој претходи на договорениот ден за извршување на платниот налог.

Доколку договорениот ден од претходниот став е неработен ден за Банката, се смета дека платниот налог е примен следниот работен ден.

Банката не може да постапи по барањето на клиентот за отповикување на налогот за плаќање, после извршување на истиот во интерниот платен промет, односно после проследување на налогот за плаќање во меѓубанкарски платен систем, за што Банката ќе го извести корисникот во пишана форма.

VIII Заштитни и други мерки во врска со извршување на трансакции

Доколку Банката изврши неавторизирана платежна или неправилно изврши платежна трансакција, корисникот на платежни услуги има право да бара исправка во рок од 13 месеци од датумот на задолжување, а доколку Банката не му ги дала или не му ги ставила на располагање на корисникот на платежни услуги информациите за извршувањето на неавторизирана или неправилно извршената платежна трансакција согласно закон, корисникот може да го поднесе известувањето во било кое време.

Во случај на извршена неавторизирана платежна трансакција, Банката на плаќачот ќе му го врати износот на неавторизираната платежна трансакција на плаќачот, веднаш по дознавањето за трансакцијата, а најдоцна до

крајот на следниот работен ден, освен ако Банката има разумен основ да се сомнева во измама и таквиот основ да го пријави до соодветните надлежни органи на писмено.

Банката во случај да е одговорна за неавторизираната платежна трансакција, е должна да изврши и поврат на износите на сите надоместоци што ги наплатил од плаќачот во врска со таквата трансакција, односно да ги пресмета и плати сите камати на кои плаќачот би имал право доколку не е извршена неавторизираната платежна трансакција.

Во случај на извршување на неавторизирана платежна трансакција, плаќачот има право на надоместок за претрпена штета од одговорниот давател на платежни услуги согласно Законот за облигационите односи. Банката не одговара за штета доколку штетата предизвикана од неизвршување на платежна трансакција е предизвикана од погрешно внесени податоци во налогот за пренос, како и доколку штетата е предизвикана од објективни причини кои се надвор од контрола на Банката."

Одговорност на Банката за неавторизирани платежни трансакции за неизвршување, неправилно извршување или задоцнето извршување на платежни трансакции, иницирани од страна на плаќачот

Во случај кога платниот налог е инициран непосредно од страна на плаќачот, банката е одговорна кон плаќачот за правилно извршување на платежната трансакција. Притоа платниот налог инициран од плаќачот мора да биде авторизиран и да има точна единствена идентификациска ознака.

Доколку корисникот и достави на банката погрешна единствена идентификациона ознака, банката нема одговорност но ќе направи разумен напор за поврат на паричните средства од платежната трансакција со погрешно наведена единствена идентификациона ознака и ќе соработува со давателот на платежните услуги на примачот заради пренос на сите релевантни информации за потребите на поврат на паричните средства.

Во случаи кога повратот на парични средства на платежните трансакции со погрешно наведена единствена идентификациона ознака не е можен, на писмено барање на плаќачот, банката ќе му ги достави на писмено сите информации со кои располага и коишто се релевантни за поведување на постапка пред надлежен суд

Одговорноста во врска со авторизација и извршување на платежни трансакции е исклучена во случај на вонредни и непредвидливи околности дефинирани согласно Закон за платежни услуги и платни системи

Во случај кога банката е одговорна за неправилно извршување на платежна трансакција е должна веднаш да го врати износот на неизвршената или неправилно извршената платежна трансакција. Доколку е задолжена сметката на плаќачот банката е должна да ја врати состојбата на задолжената платежна сметка во состојба во која сметката би била доколку неправилната платежна трансакција воопшто не била извршена и со датум на валута на која бил задолжен износот од платежната сметка.

Во случаите кога банката на примачот е одговорна за правилно извршување на платежната трансакција е должна веднаш да го стави на располагање износот на платежната трансакција, односно да го одобри износот со валута (доколку е применливо) на која требало да биде одобрувањето

Во случај на задоцнето извршување на трансакцијата, банката примач, на барање на банката на плаќачот обезбедува дека датумот на валута е датумот на кој платежната трансакција требало да биде извршена

Давателот на платежни услуги кој е одговорен за неизвршена или неправилно извршена платежна трансакција или за задоцнето извршување на платежната трансакција иницирана од страна на плаќачот е должен на својот корисник на платежни услуги да му изврши поврат на износот на сите пресметани и/или наплатени надоместоци како и да изврши поврат, односно да ги плати сите камати на кои корисникот има право во врска со неизвршената или неправилно извршената платежна трансакција или заради задоцнето извршување на платежната трансакција

Ако плаќачот го иницирал платниот налог преку давател на услуги за иницирање на плаќања, давателот на платежните услуги којшто ја одржува платежната сметка е должен на плаќачот да му го врати износот на неизвршената или неправилно извршената платежна трансакција и доколку е задолжена платежната сметката да ја врати во состојба на која платежната сметка би била доколку неправилната платежна трансакција не била извршена.

Поврат на износот на одобрена и правилно извршена трансакција иницирани од страна на или преку примачот

Давателот на платежни услуги на плаќачот е должен на поднесено барање на плаќачот да изврши поврат на паричните средства на плаќачот за извршена и авторизирана платежна трансакција која е иницирана од страна на или преку примачот и доколку се исполнети следните услови

- При авторизацијата на платежната трансакција не е наведен точниот износ на платежната трансакција

- Износот на платежната трансакција го надминува износот кој плаќачот вообичаено го очекува имајќи ги предвид износите на минатите платежни трансакции, условите од рамковниот договор и релевантните околности во конкретниот случај, освен кога износот на платежната трансакција е надминат поради извршена валутна конверзија со примена на референтен девизен курс договорен помеѓу плаќачот и давателот на платежни услуги

Плаќачот е должен да го докаже исполнувањето на условите за поврат опишани погоре на барање на давателот на платежни услуги.

Корисникот мора да поднесе писмено барање за поврат, најкасно во рок од 56 (педесет и шест) денови од датумот на задолжување на платежната сметка.

Банката е должна да на корисникот му изврши поврат на целиот износ на трансакцијата или да го извести за причините за одбивање на барањето во рок од 10 (десет) работни денови од денот на приемот на барањето.

Ако Банката го одбие барањето за поврат на средствата по основ на одобрена и правилно извршена трансакција, должна е да во известувањето за причините за тоа одбивање го извести корисникот и за постапката за остварување на заштита на неговите права, вклучително и вонсудско решавање на спорниот однос, како и за постапките кои можат да се покренат заради повреда на одредбите од законот за платежни услуги и платни системи и за органот задлежен за водење на тие постапки

Корисникот нема право на поврат на износот на трансакцијата, ако на Банката непосредно и дал согласност за извршување на платежната трансакција, и ако од страна на Банката или примачот на плаќањето, најмалку 28 дена пред доспевање, на договорен начин бил информиран за идна трансакција.

1. Употреба на платни инструменти и заштитни мерки

Обврска на корисникот на платежни услуги и Банката во врска со издавање и користење на платни инструменти

Корисникот е должен да користи платни инструменти во согласност со договорот со кој се уредуваат издавање и користење на тој платен инструмент.

Корисникот е должен веднаш по приемот на платниот инструмент, да ги превзема сите разумни и соодветни мерки на заштита на персонализираните, сигурносни елементи на тој инструмент (на пр. картичка со сертификат, пин, корисничко име, лозинка и сл.).

Ризикот на доставување на платниот инструмент и персонализираните сигурносни елементи на тој платен инструмент на корисникот го носи Банката, која е дожна да обезбеди дека персонализираните сигурносни елементи на платниот инструмент се достапни само на корисникот на кого тој инструмент е издаден.

Банката е должна да му обезбеди на корисникот, во секој момент, на соодветен начин да ја извести Банката за губење, кражба или злоупотреба на платниот инструмент и да спречи секое понатамошно користење на платниот инструмент, после добивање на тоа известување, како и да му овозможи на користење на платен инструмент кој бил блокиран кога ќе престанат да постојат причините за неговата блокада.

Губење, кражба или злоупотреба на платниот инструмент

Корисникот е должен да го користи платниот инструмент во согласност со договорните услови за издавање и користење на платниот инструмент.

Корисникот е должен веднаш после дознавањето за губење, кражба или злоупотреба на платниот инструмент, за тоа да ја извести банката, по писмен пат преку најблиската филијала, на е-маил адреса: HELP24@halkbank.mk (за платежни картички) и/или телефонскиот број од контакт центарот, наведувајќи ги потребните информации на основа на кои може да се спроведат заштитни мерки над соодветниот платен инструмент и блокирање на понатамошна употреба на истиот.

По приемот на пријавата за губење, или кражба на платниот инструмент, Банката на корисникот може да му издаде нов платен инструмент со поднесување на соодветна документација. Трошокот за повторно издавање е на терет на корисникот во износ кој е утврден со Тарифата за надоместоци на Банката.

Платежната картичка се блокира веднаш по приемот на известувањето од страна на корисникот и електронското и мобилно банкарство се блокира веднаш по прием на известување.

Банката е должна, на барање на корисникот му достави доказ за тоа дека корисникот ја известил Банката за губењето, кражба или злоупотреба на платниот инструмент во рок од 18 месеци од денот на ова известување.

Корисникот сноси одговорност за штетата која ќе произлезе од извршување на неodobrenи платежни трансакции заради губење, кражба или злоупотреба на платниот инструмент до износ од 1.200,00 денари или соодветна противвредност во други валути.

Корисникот го сноси вкупниот износ на штета согласно член. 90 од законот за платежни услуги и платни системи со кое се регулира одговорноста на плаќачот за неавторизирани платежни трансакции.

Во случај да се работи за неовластено користење на платниот инструмент, односно доколку Банката изврши неавторизирана платежна трансакција или неправилно извршена платежна трансакција, корисникот е должен веднаш после дознавањето, а најкасно во рок од 13 (тринаесет) месеци од датумот на задолжување да ја пријави на Банката неodobрената трансакција извршена со неовластено користење на платниот инструмент.

Корисникот не сноси штета за неodobрена трансакција извршена после пријавата до Банката или ако не му е обезбедено да на соодветен начин ја извести Банката за изгубен, украден или злоупотребен платен инструмент, освен ако тие губитоци се настанати заради незаконски дејства на корисникот.

Ограничување на користење на платниот инструмент

Со договорот за издавање и користење на платниот инструмент Банката и корисникот утврдуваат лимит на трошење за поединечна трансакција или повеќе трансакции во одреден период, ако овие трансакции се извршуваат врз основа на платниот инструмент кој се користи заради давање согласност за извршување на тие трансакции.

Корисникот е согласен Банката да може да го оневозможи користењето на платниот инструмент (блокада на платниот инструмент) ако постојат оправдани причини кои се однесуваат на сигурност на платниот инструмент, ако постои сомнеж за неodobрено/неавторизирано користење на платниот инструмент или негово користење заради измама или ако постои зголемен ризик да плаќачот нема да биде во можност да ги исполни своите обврски за плаќање, кога користењето на платниот инструмент е поврзано со одобрување на кредит, односно дозволено пречекорување на платежната сметка на плаќачот.

Банката е должна да го извести плаќачот за намера за блокирање на платниот инструмент и за причините за блокадата. Ако не е во можност да го извести пред блокадата на платниот инструмент, Банката тоа ќе го направи веднаш по блокирањето, освен ако давањето на таквото известување е забрането со релевантна законска или подзаконска регулатива, или ако за тоа постојат оправдани сигурносни причини.

Платниот инструмент не смее да се користи на начин и за цели кои не се во согласност со регулативата.

Во случај на неуредно работење или неизвршување на обврски (провизии и трошоци) по основ на платежна сметка, Банката може да оневозможи понатамошно користење на платниот инструмент.

Банката е должна да ја отстрани блокадата на платниот инструмент или да го замени блокираниот платен инструмент со нов платен инструмент, по престанокот на причините наведени погоре.

IX Камати

Банката на позитивно салдо на платежна сметка пресметува и плаќа камата во висина на каматната стапка утврдена со Одлуката за каматни стапки.

Промената на каматната стапка се врши согласно законската регулатива и интерните акти на Банката.

Банката има право еднострано да ги менува каматните стапки и за тоа не е потребна согласност од корисникот.

Банката го известува корисникот за промената на каматните стапки преку објавување на тарифата во филијалите и на WEB страната на Банката.

Дозволено пречекорување на платежна сметка на корисник правно лице - рамковен konto-корентен кредит

Корисникот се обврзува на салдото на користениот кредит да плаќа камата по каматна стапка согласно склучен договор. Пресметката на каматата е по пропорционална метода.

Каматата се пресметува и наплатува месечно наназад, за секој месец во рокот на користење на кредитот и со денот на измирување на кредитот согласно крајниот рок на користење, согласно Договорот.

Рок за плаќање на пресметаната камата е до 5-ти во месецот за пресметаната камата од претходниот месец и 5 дена од доставувањето на пресметката при измирување на долгот по овој Договор согласно Договорот.

Како ден на измирување на каматата по овој договор се смета денот кога средствата од сметката на Корисникот пристигнале на сметката на Банката.

На достасаните, а неплатени обврски по кредитот, во рокови и услови утврдени со овој Договор, Банката ќе пресметува и наплатува договорна казнена камата и тоа од денот на достасаноста до денот на целосна наплата на тие обврски.

Стапката на договорната казнена камата е променлива во зависност од висината на утврдената законска казнена камата и актите на Банката, а истата може да изнесува најмногу до 50% повисоко од утврдената законска казнена камата за соодветната валута.

Стапката на законската казнена камата е променлива, а се определува за секое полугодие и тоа во висина на каматната стапка на основниот инструмент од операциите на отворен пазар на Народна банка на Република Македонија (референтна стапка), што важела на последниот ден на полугодието што му претходело на тековното полугодие, зголемена за десет процентни поени.

Стапката на казнена камата е променлива согласно законите и подзаконските Акти и интерните Акти на Банката.

Пресметката на казнената камата се врши со примена на декурзивниот едноставен каматен метод на стасаната главнина, без додавање на казнената камата на главнината.

Кога пресметката на казнената камата се врши за пресметковен период подолг од една година, износот на долгуваната казнена камата се добива така што производот добиен со множење на главнината, стапката на казнената камата и бројот на годините на задоцнување ќе се подели со бројот 100.

Кога пресметката на казнената камата се врши за пресметковен период покус од една година, износот на долгуваната казнена камата се добива така што производот добиен со множење на главнината, стапката на казнената камата и бројот на деновите на задоцнување ќе се подели со бројот 36.500, односно со бројот 36.600 кога годината е престапна.

За секоја промена во актите на Банката поради што настанала промена на висината на договорната камата, Банката го известува Корисникот

X Надоместоци и трошоци

За давање на платежни услуги, Банката има право на корисникот да му наплати надомест во согласност со Тарифата на надоместоци која се применува со овие општи услови и е составен дел на рамковниот договор. Корисникот плаќа надомест само на банката која е негов давател на платежни услуги.

За промена на висината на надоместоците, банката ќе го известува корисникот согласно дел **XV-Измени и дополнувања на рамковниот договор** од овие општи услови.

Корисникот со овие Општи услови изречно ја овластува Банката и дава согласност директно да ја задолжува сметката во врска со надоместоците за вршење банкарски услуги, сите трошоци поврзани со платниот промет во земјата и во странство и сите побарувања кои можат да настанат во врска со работењето со сметката и истите да ги наплатува согласно овие Општи услови.

Во случај кога корисникот нема доволно средства на денарската платежна сметка, а има доволно средства на девизната платежна сметка, со цел наплата на предвидените надоместоци и провизии согласно Тарифата, Банката може да изврши конверзија на средствата од девизи во денари.

Пресметка и презентирање на раздвоени надоместоци

Давателот на платежни услуги што врши прифаќање платежни трансакции засновани на картички е должен на продавачот кој е примач на плаќањето раздвоено да му пресметува и презентира надоместок за различните категории и различните платежни брендови на платежни картички со соодветни нивоа на заменски надоместоци меѓу давателите на платежните услуги при платежни трансакции засновани на картички, освен ако самиот примач побарал со изречно писмено барање пресметка и презентирање на збиен надоместок од примачот на плаќањето.

Давателот на платежни услуги што врши прифаќање на платежни трансакции засновани на картички во договорот со продавачот кој е примач на плаќањето е должен да го прикаже износот на надоместокот за услугата на продавачот, заменскиот надоместок и надоместокот за картичната платежна шема, поединечно за секоја

XI Курс

За услуга на Банката поврзана со замена на валути се применува курс за замена, истиот се утврдува со курсна листа утврдена на датумот на реализација на услугата при што се користат курсеви во рамки на куповен и продажен курс за девизи.

Промена на каматна стапка и курс за замена на валута

Промена на курсот за замена на валута се заснива на измените на референтниот курс кој претставува среден курс на НБРСМ и може да се примени веднаш и без претходно известување на корисникот за тие измени.

Банката ќе обезбеди еднаков третман на корисниците на платежни услуги во делот на пресметка и примена на промена на каматна стапка, промена на надомести и курсот за замена на валута.

Целосната курсна листа која постојано се ажурира се објавува на веб страницата на Банката.

XII Информирање на корисникот на платежни услуги, начин и средства за комуникација

За промените и состојбата на платежната сметка, банката со крајната состојба на парични средства на платежната сметка, го известува корисникот преку извод за состојба и промени на платежната сметка отворена во банката (во понатамошен текст извод) кој на корисникот му се доставува по завршување на работниот ден (затворање на интерниот платен промет) а најкасно следниот работен на договорен начин, кој на корисникот му овозможува изводот да се сочува и репродуцира во непроменет облик.

Корисникот е должен внимателно да го прегледа изводот за состојба и промени на својата платежна сметка и без одлагање ја извести банката за евентуални утврдени неслагања.

Банката го известува корисникот за прилив на девизна платежна сметка на начин договорен со корисникот.

Банката има право да ги користи сите расположиви видови на комуникација, во согласност со податоците кои корисникот ги доставил до Банката, со цел комуникација и информирање.

Средствата за комуникација, како и техничките услови што треба да ја исполни опремата и/или софтверот на корисникот на платежни услуги заради пренос на информациите и известувањата согласно законот за платежни услуги и платни системи се предмет на договор со клиентот.

Корисникот во текот на траење на договорниот однос има право на барање да добие копија од рамковниот договор, а Банката има обврска да му го даде на хартија или друг траен медиум.

Целокупната комуникација и известувања по основ на овој Рамковен Договор и Општи услови ќе се врши преку веб порталот “МОЈА СМЕТКА” за персонализиран пристап за известувања и документи за платежни услуги со тоа што Корисникот е изречно согласен дека преносот на известувањето и/или информацијата ќе се врши преку контактните податоци наведени во преамбулата на Рамковниот Договор односно последните познати/ажурирани податоци во евиденцијата на Банката.

Секое известување доставено преку веб порталот “МОЈА СМЕТКА” како и другите видови на (друг) траен медиум ќе се смета за примено од страна на Корисникот на денот на неговото испраќање од страна на Банката.

Доколку поради причини кои се надвор од контролата на Банката, не може да се користи веб порталот “МОЈА СМЕТКА” во тој случај, се до повторно функционирање на веб порталот “МОЈА СМЕТКА”, комуникацијата на Банка со Корисникот ќе се врши на една од следните начини:

- електронски на последната позната адреса на електронска пошта декларирана од страна на корисникот согласно Рамковниот Договор;
- со известување или пораки на електронско и мобилно банкарство на корисникот на конкретната услуга;

- преку текстуални пораки до број на мобилен телефон деклариран од корисникот согласно Рамковниот Договор или

- друг траен медиум согласно Законот за платежни услуги.

Кога до корисникот се доставува писмено известување на хартија кое Банката го дава или информација која ја става на располагање се врши со :

-со едноставно, обично писмо за кое не е потребна потврда за прием од корисникот,

XIII Право на приговор и жалба

Корисникот на платежни услуги може да поднесе приговор до давателот на платежните услуги кога смета дека давателот не се придржува кон одредбите од деловите три и четири од законот за платежни услуги и платни системи.

Приговорот се поднесува во пишана форма и може да се поднесе во деловните простории на Банката, по пошта, електронска пошта на адреса: poplaki@halkbank.mk, односно на друг соодветен начин во електронска форма која овозможува да се утврди датумот и времето на приемот на приговорот и неговата содржина.

Приговорот треба да содржи податоци од кои недвосмислено може да се утврди односот на корисникот со Банката на кој се однесува тој приговор (на пр. број на платежна сметка, картичка и сл.) како и причините за поднесување на приговор.

Обврска на Банката е писмениот приговор да го прими во било која филијала во која се нудат услуги и на корисникот да му се издаде потврда за прием на приговорот, со назнака на местото и време на прием, како и податоци за вработениот кој го примил приговорот.

Во случај корисникот да поднесе приговор по пат на е-мал или на друг соодветен начин во електронска форма, Банката ќе го потврди приемот по пат на е-маил или на друг соодветен начин во електронска форма веднаш по приемот на приговорот.

Банката е должна да го разгледа приговорот и да му достави писмен одговор на корисникот во рок од 15 работни дена од денот на прием на приговорот.

По исклучок, доколку Банката не може да достави одговор во тој рок, од објективни причини, тој рок може да се продолжи за највеќе до 35 дена од денот на приемот на приговорот.

За наведените причини и крајниот рок на достава на одговор, корисникот ќе биде известен по писмен пат во рокот од 15 работни дена од приемот на приговорот.

Банката може одговорот на корисникот да му го достави по пошта или електронска пошта, како и друг соодветен начин во електронска форма, ако со тоа се сложи корисникот.

Ако приговорот е оценет како основан, обврска е на Банката да го известат корисникот за тоа дали причините заради кои е поднесен приговорот се отклонети, односно за рокот и мерките кои ќе бидат превземени за нивно отстранување.

Поднесувањето на приговор и постапувањето по истиот се врши без надомест.

Корисникот кој не е задоволен со добиениот одговор по приговорот или одговорот не му е доставен во пропишаниот рок, има право да поднесе поплака до Народна Банка во пишана форма. Поднесувањето на поплака до Народна Банка не го исклучува или ограничува правото на корисникот да поведе судски спор, заради заштита на своите интереси.

XIV Тајност на податоците за платежни услуги и заштита на лични податоци

Располагањето на Банката со податоците до кои ќе дојде во текот на давањето на платни услуги, како и прибирањето и обработката на личните податоци се врши во согласност со прописите со кои се уредува заштитата на деловната тајна, банкарската тајна и прописите за заштита на лични податоци, како и интерните акти на Банката, донесени согласно овие прописи.

Во согласност со ова, Банката ги обработува личните податоци почитувајќи ги едновременно сите начела поврзани со обработката на личните податоци и тоа:

- ги обработува согласно со закон, во доволна мера и на транспарентен начин во однос на субјектот на личните податоци („**законитост, правичност и транспарентност**“),

- ги собира за конкретни, јасни и легитимни цели и нема да ги обработува на начин што не е во согласност со тие цели („**ограничување на целите**“),

- податоците кои ги обработува се соодветни, релевантни и ограничени на она што е неопходно во однос на целите заради кои се обработуваат („**минимален обем на податоци**“),

- податоците се точни и ажурирани, при што ги презема сите соодветни мерки за навремено бришење или коригирање на податоците што се неточни или нецелосни, имајќи ги предвид целите заради кои биле обработени („**точност**“),

- ги чува во форма која овозможува идентификација на субјектите на личните податоци, не подолго од она што е потребно за целите поради кои се обработуваат личните податоци („**ограничување на рокот на чување**“),

- ги обработува на начин кој обезбедува соодветно ниво на безбедност на личните податоци, вклучувајќи заштита од неовластена или незаконска обработка, како и нивно случајно губење, уништување или оштетување, со примена на соодветни технички или организациски мерки („**интегритет и доверливост**“).

XV Измени и дополнувања на рамковниот договор

Рамковниот договор се склучува на неодредено време.

Секоја измена и дополнување на Рамковниот договор, вклучително и измена на информациите за користење на платежните услуги, Банката ќе му ја предложи на корисникот најдоцна 2(два) месеци пред датумот на примена на измената.

Банката ќе ги изготви предложените измени и дополнување во едноставна и сеопфатна форма, со употреба на разбирливи зборови и ќе му ги достави на Корисникот на договорениот соодветен начин на информирање и комуникација.

Банката измените и дополнувањата во Рамковниот договор и документите кои се негов составен дел задолжително ги објавува на веб страната на Банка и на персонализираниот веб портал “МОЈА БАНКА ” за Известувања и документи за платежни услуги во рок од два месеци пред примена на промената за што уредно ќе достави информација до корисникот на услуги согласно овие Општи услови.

Корисникот на платежните услуги ги прифаќа или не ги прифаќа предложените измени пред датумот на примена на измените и за прифаќањето или неприфаќањето го известува давателот на платежни услуги.

Доколку корисникот пред денот на почетокот на примената на предложените измени и дополнувања во предлогот, не ја извести Банката во писмена форма дека не се согласил со тој предлог, ќе се смета дека го прифаќа предлогот и на договорниот однод ќе се применуваат предложените измени и дополни и без давање на изрична согласност на корисникот.

Корисникот кој не е согласен со предлогот на измени и дополни на рамковниот договор, има право без надомест да го раскине рамковниот договор. Корисникот е должен, за раскинувањето писмено ја извести Банката пред денот на почетокот на примена на предложените измени и дополни, со обврска за измирување на обврските спрема Банката до денот на гасење/ затворање на платежната сметка. Рамковниот договор престанува да важи со датумот на раскинување на договорот од страна на корисникот.

XVI Престанок на деловниот однос

Престанок на деловниот однос од страна на корисникот на платежни услуги

Корисникот на платежни услуги може да го раскине рамковниот договор и да ја затвори платежната сметка во секое време, со отказан рок, кој не може да биде подолг од 30 дена од денот на приемот на известувањето.

Раскинувањето на рамковниот договор и затворањето на платежната сметка е без надоместок за корисникот на платежни услуги, освен ако рамковниот договор е на сила во период пократок од шест месеци. Доколку договорот е на сила во период пократок од шест месеци, надоместоците за раскинување на рамковниот договор и затворањето на платежната сметка се во висина на вистински направените трошоци на давателот на платежни услуги.

Давателот на платежни услуги може да го раскине рамковниот договор склучен на неопределено време со известување најмалку два месеци пред денот на раскинување на рамковниот договор. Известувањето за раскинување се доставува до корисникот на платежни услуги на начинот согласно Законот за платежни услуги и платни системи, освен за неактивни платежни сметки и блокирани платежни сметки.

Рамковниот Договор може да се раскине доколку корисникот ги има подмирено своите обврски со кој е задолжен согласно поединечно склучените договори и интерните акти на Банката и доколку сметката нема неизвршени платни налози за присилна наплата.

Во случај на раскинување на рамковниот договор и затворање на платежната сметка согласно со кој надоместоците за платежните услуги од корисникот на платежни услуги се пресметуваат или наплатуваат на редовна основа, давателот на платежни услуги ги наплатува надоместоците во висина која е сразмерна на периодот до раскинување на договорот.

Доколку корисникот на платежни услуги надоместоците за платежните услуги ги платил однапред, давателот на платежни услуги е должен на корисникот на платежни услуги да му врати дел од износот на платените надоместоци кој е сразмерен на периодот од денот на раскинување на договорот до последниот ден на периодот за кој надоместокот е платен.

Давателот на платежните услуги е должен веднаш по истекот на рокот од два месеци да го раскине договорот и да ја затвори платежната сметка, а доколку на платежната сметка има позитивно салдо да ги пренесе паричните средства на евиденциска сметка со посебна намена и не смее да пресметува и наплатува било какви надоместоци за одржување на евиденциската сметка.

Со преносот на паричните средства на евиденциската сметка со посебна намена не престанува правото на сопственост над паричните средства на корисникот на платежни услуги, вклучувајќи ги подоблиците на правото на сопственост и другите права што произлегуваат од сопственоста.

Давателот на платежни услуги има право еднострано да го раскине Договорот доколку Корисникот не се придржува кон одредбите на Општите услови и поединечно склучените договори со известување испратено до Корисникот најмалку два месеци пред денот на раскинување на договорот.

Банката ја затвора платежната сметка на корисникот на платежни услуги доколку корисникот на платежни услуги чие бришење е согласно со закон е објавено на веб страницата на Централниот регистар на Република Северна Македонија

Доколку корисникот на платежни услуги престане да постои како правен субјект врз основа на закон, судска одлука или по налог на надлежен орган, давателот на платежни услуги ја затвора платежната сметка на правниот субјект

Останатите услови и основи за раскинување на Рамковниот Договор се дефинирани со релевантната законска и подзаконска регулатива, интерните акти на Банката и поединечно склучените договори согласно овие општи услови.

XVII Завршни одредби

Овие општи услови и претходни информации за користење на платежни услуги, претставува дел од понуда, односно дел од склучени рамковни договори за користење на платежни услуги на правни лица кои се склучуваат од денот на почетокот на неговата примена

За измена и дополна на Општите услови се применуваат одредбите опишани во овој документ во делот **XV-Измени и дополнувања на рамковниот договор**.

Во случај на измена и дополнување на Законот за платежни услуги и платни системи, како и при донесувањето на потребните подзаконски акти од страна на Народна Банка и останатите надлежни органи како и сите измени и/или дополнувања на истите, непосредно ќе се применуваат на договорените права и обврски на банката и корисникот а согласно член. 223 од Законот за платежни услуги и платни системи, до донесување на соодветни измени и дополнувања на овој рамковен договор и преддоговорни информации за користење на платежни услуги.

Одредбите кои се наведени во овие Општи услови и не се применливи поради тоа што е потребно да се донесат соодветни подзаконски акти од страна на надлежните органи, ќе се применуваат по стапувањето на сила на конкретните акти.

Општи услови и претходни информации за обезбедување и користење на платежни услуги за правни лица во Халкбанка А.Д.Скопје се дел од системот за управување со квалитет и системот за управување со информационата сигурност на Банката и Банката ги става на располагање на корисниците во пишана форма во сите филијали на Банката и на интернет страната на банката: www.halkbank.mk

За сите спорови кои произлегуваат од договорот стварно и месно надлежен е Судот во Скопје и се применуваат законските прописи на Република Северна Македонија.

Одредбите од Законот за платежни услуги и платни системи во однос на вонсудската постапка за решавање на споровите а согласно важечката законска регулатива во РСМ ќе се применуваат од 01.01.2026 година.

Овие Општи услови се применуваат од 28.02.2025 година.